

DOKUMENTÁCIA

Implementácia imperatívneho prekladaču jazyka IFJ21

Tým 095, variant 1

8.12.2021

LEADER: **Adam Dzurilla (xdzuri00) - 34**

Jakub Kasem (xkasem02) - 33

Martin Mores (xmores02) - 33

Rozšírenie - FUNEXP

Obsah

1) Úvod	2
2) Návrh a implementácia	2
a) Lexikálna analýza	2
b) Syntaktická analýza.....	3
c) Sémantická analýza.....	3
d) Generovanie kódu.....	3
3) Potrebne pomocné veci	
a) Konečný automat pre určovanie tokenov.....	3
b) LL Gramatika.....	3
c) LL Tabuľka.....	4
4) Spôsob práce v tíme	
a) Tímová práca.....	4
b) Prekážky, s ktorými sme sa stretli.....	4
c) Testovacie súbory.....	5
5) Špeciálne použité techniky a algoritmy.....	5
6) Zhrnutie.....	5

1.Úvod

Úlohou je vytvoriť program v jazyku C, ktorý načíta zdrojový kód zapísaný v zdrojovom jazyku IFJ21 a preloží ho do cieľového jazyka IFJcode21

2.Návrh a implementácia

Súbor pozostáva z niekoľkých častí, ktoré spolu pracujú a nadväzujú na seba

2a.Lexikálna analýza

Lexikálny analyzátor dostáva na vstup postupnosť znakov a na zavolanie funkcie `get_token` vracia posledný ešte nenačítaný token, funkcia môže vrátiť nasledujúce typy tokenov: identifikátor, kľúčové slovo, celočíselný literál, desatinný literál, reťazcový literál, operátor plus, operátor mínus, operátor krát, operátor delenie, operátor celočíselne delenie, relačný operátor väčší, relačný operátor menší, relačný operátor väčší rovný, relačný operátor menší rovný, relačný operátor rovný, relačný operátor rôzny, konkatenacia reťazcových literálov a hashtag

2b.Syntaktická analýza

Syntaktický analyzátor bol navrhnutý podľa dopredu vypracovanej LL Gramatiky, syntaktický analyzátor funguje rekurzívnou metódou .Pre každý neterminál LL Gramatiky bola vytvorená funkcia ktorá ma jasne definovane pravidla pre ďalšie tokeny. V prípade že syntaktický analyzátor dostane token pre ktorý nepozná prechod, vracia syntaktickú chybu (chybový kód 2). V prípade že syntaktický analyzátor ktorý ma epsilon prechod dostane neočakávaný token, vráti ho naspäť lexikálnemu analyzátoru pomocou funkcie `return_token`, a vracia úspešnosť svojej operácie. Chybový kód sa vracia pomocou parametru `return_code` nachádzajúci sa v štruktúre `SPars_data`, ktorá je predávaná medzi funkciami neterminálov. Deklarácia štruktúry `SPars_data` sa nachádza v súbore "parser.h". Štruktúra obsahuje aj ukazateľ na token do ktorého je načítaný vždy nasledujúci token aby sme nemuseli zakaždým alokovať nový token.

2c.Sémantická analýza

Sémantická analýza bola implementovaná spolu so syntaktickou analýzou vo funkciách neterminálov podľa potreby vykonania sémantickej kontroly. Pomocne premenne sa nachádzajú v štruktúre `SPars_data` definovanej v súbore "parser.h". Sémantická analýza si pamätá stav v ktorom sa nachádza napr. deklarácia funkcie, definícia funkcie, volanie funkcie a podobne. Všetky stavy sa nachádzajú v enum triede `Parser_State` deklarovanej v súbore "parser.h". Ďalej si sémantická kontrola pamätá či sa načítavajú typy parametrov alebo typy návratových hodnôt. Táto premenná je používaná pri deklarácii alebo definícii funkcií. Štruktúra ďalej obsahuje globálnu tabuľku symbolov v ktorej sú uložené funkcie programu, a zoznam lokálnych tabuliek symbolov. Lokálna tabuľka symbolov je vytvorená pri definícii funkcie a hneď sú do nej vložené parametre funkcie, ďalšia úroveň tabuľky sa vytvorí pri príkazoch IF alebo WHILE. Štruktúra ešte obsahuje aj zoznam typov do ktorého sa načítavajú postupne typy pri priradení do identifikátorov, tento zoznam je využitý pri kontrole typovej kompatibility vo funkcii `func_expression`. Pri určení kde sa bude kontrolovať sémantická kontrola sme si pomohli LL Gramatikou.

2d.Generovanie kódu

Generovanie kódu sme implementovali v súboroch `code_generator.c` a `code_generator.h`. Pri generovaní kódu sme zvolili prístup využitia funkcií ktoré, generujú kód do symbolového reťazca a ten sa po úspešnej syntaktickej a sémantickej kontrole vypíše na štandardný výstup

3a.Konečný automat pre určovanie tokenov

Konečný automat stavov je navrhnutý aby rozlišoval či postupnosť znakov na vstupe je validná pre daný jazyk. Rozhoduje o aký typ tokenu sa jedna a vracia daný token syntaktickému analyzátoru spolu s ďalšími atribútmi.

3b.LL Gramatika

LL Gramatika bola navrhnutá podľa zadania v súbore "/docs/ifj2021.pdf". Počiatočný stavom je `<prol>` kde je vyžadovaná postupnosť tokenov " require \"ifj21\" ". Po načítaní tohto prologu prechádza syntaktický analyzátor do stavu `<prog>` kde môže načítavať - Deklarácie

funkcii, Definície funkcii, Volania funkcii a token ukončenia súboru. Ukončovací token ukončí syntaktickú analýzu. LL Gramatika sa skladá ešte zo stavov <return_func_var> ktorý pomáha určiť návratové hodnoty funkcie, <params> ktorý pomáha načítať parametre pri definícii funkcie, <param_n> ktorý slúži pre načítanie viac ako jedného parametru funkcie, <statement> ktorý rozširuje načítanie viacerých príkazov - inicializácia premennej (počiatočný token KEYWORD_LOCAL), vracanie hodnôt pri výstupe z tela funkcie (počiatočný token KEYWORD_RETURN), priradenie hodnôt do jedného alebo viacerých identifikátorov (počiatočný token IDENTIFIKATOR), podmienený príkaz if (počiatočný token KEYWORD_IF) a cyklus while (počiatočný token KEYWORD_WHILE). Prechod pre gramatiku pomocou neterminálu <assign_value> ktorá pomáha pri určení či definícii identifikátoru priradíme hodnotu alebo ho necháme nedefinovaným. Prechod pomocou neterminálu <id_n> určuje či sme už skončili s načítaním identifikátorov pre priradenie alebo nie. Prechod pomocou neterminálu <types> určuje či ideme načítavať postupnosť typov alebo nie. Prechod pomocou neterminálu <type_n> určuje či sme už skončili s načítaním typov alebo nie. Prechod pomocou á<type>: očakávame jeden z tokenov KEYWORD_INTEGER, KEYWORD_NUMBER, KEYWORD_STRING alebo KEYWORD_NIL. Prechod pomocou neterminálu <assign_func> určuje či išlo o volanie funkcie alebo o načítavanie premenných. Cela LL Gramatika sa nachádza buď v súbore "/docs/Dokumentacia.docx" alebo v súbore "/docs/dokumentacia.pdf".

3c.LL tabuľka

LL Tabuľka bola vypracovaná pomocou LL Gramatiky a určuje prechody z neterminálov do iných stavov pomocou tokenov, v prípade že daným tokenom neexistuje prechod jedná sa o syntaktickú chybu. Cella LL Tabuľka sa nachádza buď v súbore "/docs/LL_tabulka.xlsx" alebo v súbore "/docs/dokumentacia.pdf".

4a.Tímová práca

1. Adam Dzurilla - Lexikálna analýza, Syntaktická analýza, Tabuľky symbolov, Sémantická analýza, Testy, Dokumentácia, Štruktúra projektu, LL Gramatika, LL Tabuľka, Konečný automat pre načítavanie tokenov, Zoznamy typov, Zoznamy tabuliek symbolov, Generovanie kódu

2. Jakub Kasem - Syntaktická analýza, Syntaktická analýza výrazov, Sémantická analýza výrazov, LL Gramatika, LL Tabuľka, Dokumentácia, Precedenčná tabuľka, Generovanie kódu

3. Martin Mores - Precedenčna tabuľka, Dokumentácia, Testovanie, Tabuľka symbolov,

4b.Prekážky, s ktorými sme sa stretli

1. Zle sme si odhadli čas, ktorý bude na projekt potreba takže sme ho robili na poslednú chvíľu, čo malo za následok možno nie úplne dokonalú implementáciu projektu

2. Nedostatočne prvotne pochopenia zadania v lexikálnej analýze kde sme prevádzali hashtag na INT číslo hneď v lexikálnej analýze, potom sme sa dozvedeli že to môže byť zadane aj vo forme #s1 kde s1 je identifikátor, ďalej sme pridávali funkciu return_token v lexikálnej analýze, ktorej implementácia nám trochu robila problémy, a pri vracaní tokenu

identifikátoru sme nechtiac vracali aj úvodzovky čo pri následnom načítaní nenačítalo identifikátor ale string a s odhalením tejto chyby sme takisto strávili nejaký čas.

3. Úpravy LL Gramatiky sme našťastie vyriešili veľmi dobrou implementáciou kde najväčšie úpravy bolo treba robiť v komentároch a syntaktická analýza bola pre nás veľmi prehľadná a ľahko upravovateľná na základe pravidiel, ktoré sme si vytvorili

4. S veľa úpravami nám pomohli aj testy, ktoré sme si vytvorili a testovacie súbory, ktoré sme si buď vyčítali z textu, dostali ich alebo sme si vytvorili vlastne

4c. Testovacie súbory

Počas nášho vývoja prekladača sme si vytvorili viacero testov na kontrolu rôznych častí prekladača. Všetky testy sme situovali do zložky "/tests".

1. Testy pre lexikálnu analýzu ("/tests/test_lexical_analysis.c") dostanú súbor a vypisujú tokeny na standardny výstup pod seba spolu s atribútom ak nejaký atribút tieto tokeny majú.

2. Testy pre syntaktickú analýzu ("/tests/test_syntactic_analysis.c") dostanú súbor a zavolajú funkciu `func_prol` ktorej ako argument dajú štruktúru `SPars_data`, funkcia prechádza program a syntakticky kontroluje jeho správnosť, v prípade že návratový kód je `NO_ERROR` (podľa súboru `error.h`) je vypísaný na standardny výstup text označujúci úspešnosť operácie, v prípade že návratový kód nie je `NO_ERROR` je vypísaný návratový kód aby sme vedeli o aký typ chyby ide.

3. Testy pre tabuľky symbolov - test vytvorí tabuľku symbolov pre funkcie a tabuľku symbolov pre premenne. Postupne sú otestované funkcie pracujúce s týmito tabuľkami rovnako ako vymazávanie týchto tabuliek.

5. Špeciálne použité techniky a algoritmy

Použili sme naše vedomosti k tvorbe tabuľky symbolov kde sme implementovali binárny vyhľadávací strom (podľa nášho zadania projektu - variant I), pri binárnom strome sme použili funkcie pre - inicializáciu, vkladanie, hľadanie a odstránenie celého stromu. Ostatné funkcie pre prácu s binárnym stromom sme nepotrebovali tak sme ich neimplementovali. Ďalej sme si definovali funkcie pre vytvorenie funkcií a premenných, ktoré alokujú miesto a inicializujú hodnoty. takisto sme si vytvorili aj funkcie pre odstránenie dát z binárneho vyhľadávacieho stromu ktoré korektne uvoľnia alokovaný priestor. Potom sme si ešte implementovali zásobník pre riešenie výrazov pomocou postfixovej notácie

6. Zhrnutie

Projekt nám dal veľa znalostí v oblastiach tímovej práce kde sme sa naučili ako kooperovať pri implementáciách, ako si rozdeliť úlohy medzi sebou a ako komunikovať pri vytváraní rôznych pomocných štruktúr, ako postupovať spoločne pri implementáciách

FUNEXP – rozšírenie

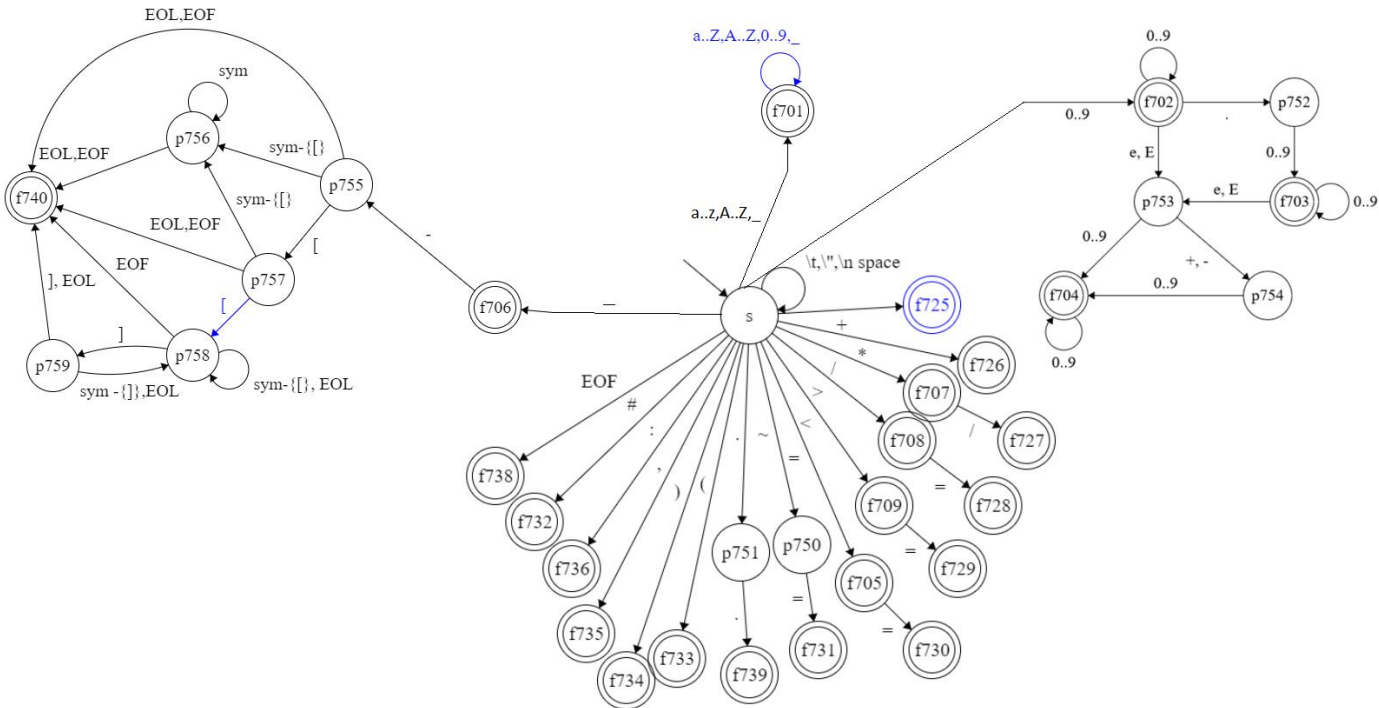
Pri projekte sme si vybrali rozšírenie `funexp`, rozšírenie sme implementovali primárne v súbore `expression.c`, kde sme si zvolili pri volaní funkcie ako parametre `<expression>`, a pri každom parametre voláme funkciu `<func_expression>` rekurzívne. Pri `expression` sme si vytvorili pravidlo ktoré môže citáť po sebe idúce tokeny id a láva zátvorka, na základe tohto pravidla vieme že ide o volanie funkcie pri `expressions`

Lexikálny analyzátor	scanner.c	scanner.h
Syntaktický analyzátor	parser.c	parser.h
Sémantický analyzátor	parser.c	parser.h
Spracovanie vyrazov	expression.c	expression.h
Generovanie kódu	code_generator.c	code_generator.h
Chybové hlásenia	error.c	error.h
Tabuľka symbolov	symtable.c	symtable.h
Zásobník	stack.c	stack.h
Hlavný program	compiler.c	

Precedenčná tabuľka

		ZNAK VSTUP																
		+	-	*	..	#	/	//	<	>	<=	>=	"=="	~=	()		\$
ZNAK VRCHOL ZASOBNIKU	+	>	>	<	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	-	>	>	<	>	<	<	<	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	*	>	>	>	>	<	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	..	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<
	#	>	>	>	>		>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	/	>	>	>	>	<	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	//	>	>	>	>	<	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	<	>
	<	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	>	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	<=	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	>=	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	"=="	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	~=	<	<	<	<	<	<	<							<	>	<	>
	(<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	<	
)	>	>	>	>		>	>	>	>	>	>	>	>		>		>
		>	>	>	>		>	>	>	>	>	>	>	>		>		>
	\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<		<	

Diagram konečného automatu

LL Gramatika

1. $\langle \text{prol} \rangle \rightarrow \text{REQUIRE "ifj21"} \langle \text{prog} \rangle$
2. $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \text{GLOBAL ID : FUNCTION (} \langle \text{types} \rangle \text{) } \langle \text{return_func_var} \rangle \langle \text{prog} \rangle$
3. $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \text{FUNCTION ID (} \langle \text{params} \rangle \text{) } \langle \text{return_func_var} \rangle \langle \text{statement} \rangle \text{ END } \langle \text{prog} \rangle$
4. $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \text{MAIN (} \langle \text{expression} \rangle \text{) } \langle \text{prog} \rangle$
5. $\langle \text{prog} \rangle \rightarrow \text{EOF}$
6. $\langle \text{return_func_var} \rangle \rightarrow \text{: } \langle \text{type} \rangle \langle \text{type_n} \rangle$
7. $\langle \text{return_func_var} \rangle \rightarrow \epsilon$

8. $\langle \text{params} \rangle \rightarrow \text{ID} : \langle \text{type} \rangle \langle \text{param_n} \rangle$
9. $\langle \text{params} \rangle \rightarrow \epsilon$
10. $\langle \text{param_n} \rangle \rightarrow , \text{ID} : \langle \text{type} \rangle \langle \text{param_n} \rangle$
11. $\langle \text{param_n} \rangle \rightarrow \epsilon$
12. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \epsilon$
13. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{LOCAL ID} : \langle \text{type} \rangle \langle \text{assign_value} \rangle \langle \text{statement} \rangle$
14. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{RETURN} \langle \text{expression} \rangle \langle \text{statement} \rangle$
15. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{ID} \langle \text{assign_func} \rangle \langle \text{statement} \rangle$
16. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{IF} \langle \text{expression} \rangle \text{ THEN } \langle \text{statement} \rangle \text{ ELSE } \langle \text{statement} \rangle \text{ END } \langle \text{statement} \rangle$
17. $\langle \text{statement} \rangle \rightarrow \text{WHILE} \langle \text{expression} \rangle \text{ DO } \langle \text{statement} \rangle \text{ END } \langle \text{statement} \rangle$
18. $\langle \text{assign_value} \rangle \rightarrow \epsilon$
19. $\langle \text{assign_value} \rangle \rightarrow = \langle \text{expression} \rangle$
20. $\langle \text{id_n} \rangle \rightarrow \epsilon$
21. $\langle \text{id_n} \rangle \rightarrow , \text{ID} \langle \text{id_n} \rangle$
22. $\langle \text{types} \rangle \rightarrow \epsilon$
23. $\langle \text{types} \rangle \rightarrow \langle \text{type} \rangle \langle \text{type_n} \rangle$
24. $\langle \text{type_n} \rangle \rightarrow \epsilon$
25. $\langle \text{type_n} \rangle \rightarrow , \langle \text{type} \rangle \langle \text{type_n} \rangle$
26. $\langle \text{type} \rangle \rightarrow \text{INTEGER}$
27. $\langle \text{type} \rangle \rightarrow \text{STRING}$
28. $\langle \text{type} \rangle \rightarrow \text{NUMBER}$
29. $\langle \text{type} \rangle \rightarrow \text{NIL}$
30. $\langle \text{assign_func} \rangle \rightarrow \langle \text{id_n} \rangle = \langle \text{expression} \rangle$
31. $\langle \text{assign_func} \rangle \rightarrow (\langle \text{expression} \rangle)$

LL Tabuľka

	REQUIRE	GLOBAL	ID	CONST	:	FUNCTION	MAIN	EOF	LOCAL	=	RETURN	IF	WHILE	INTEGER	STRING	NUMBER	NIL	,	(€
<prol>	1																			
<prog>		2				3	4	5												
<return_func_var>					6															7
<params>			8																	9
<param_n>																		10		11
<statement>			15						13		14	16	17							12
<assign_value>										19										18
<id_n>																		21		20
<types>														23	23	23	23			22
<type_n>																		25		24
<type>														26	27	28	29			
<assign_func>																		30	31	30